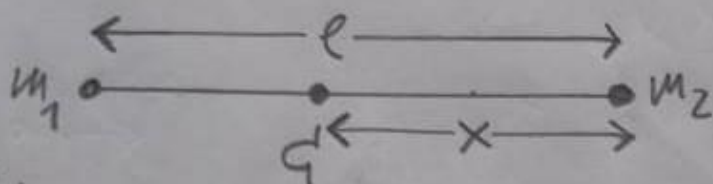

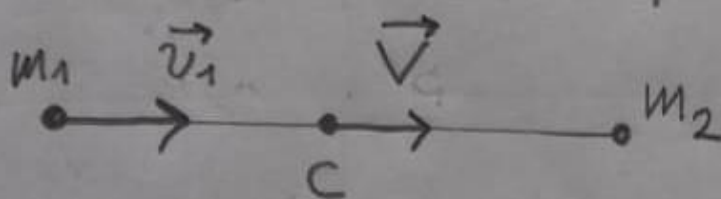
Εστω δύο μάζες m_1, m_2 , $m_1 > m_2$, οι οποίες απέχουν απόσταση ℓ . Αν οι δύο μάζες είναι ακίνητες τότε το κέντρο μάζας τους βρίσκεται στην θέση G η οποία απέχει από την μάζα m_2 , απόσταση $X = \frac{m_1}{m_1 + m_2} \ell$.

Αν η μάζα m_1 κινείται με ταχύτητα v_1 προς την μάζα m_2 ενώ η μάζα m_2 είναι ακίνητη, τότε

$$\frac{dx}{dt} = \frac{m_1}{m_1 + m_2} \frac{d\ell}{dt}$$

$$\Rightarrow V_G = \frac{m_1}{m_1 + m_2} \cdot v_1 \quad (1)$$

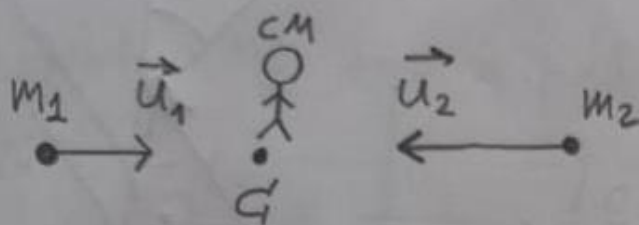

Δηλαδή ένας παρατηρητής που ως σύστημα αναφοράς χρησιμοποιεί το εργαστήριο, βλέπει την μάζα m_1 να κινείται με ταχύτητα $\vec{v}_1$, την μάζα m_2 να είναι ακίνητη, και το κέντρο μάζας G να κινείται με ταχύτητα $\vec{V}$.

Ένας παρατηρητής που βρίσκεται πάνω στο κέντρο μάζας, προφανώς τον εαυτό του τον βλέπει ακίνητο, ενώ τις μάζες m_1, m_2 τις βλέπει να κινούνται με ταχύτητες $\vec{u}_1, \vec{u}_2$ των οποίων τα μέτρα είναι:

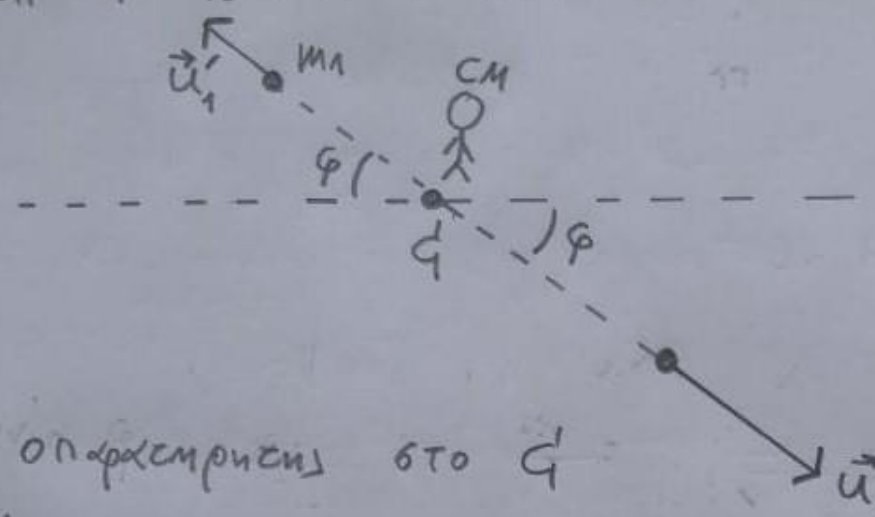
$$u_1 = v_1 - V = v_1 - \frac{m_1}{m_1 + m_2} v_1 = \frac{m_2}{m_1 + m_2} v_1 \quad (2)$$

$$\text{και } u_2 = \frac{m_1}{m_1 + m_2} v_1 \quad (3)$$

Στο σύστημα κέντρου μάζας η συνολική ορμή είναι μηδέν. Αν οι μάζες m_1, m_2 συγκρουσθούν, τότε η συνολική ορμή θα είναι μηδέν και μέσα στην κρούση. Αν η κρούση είναι και ελαστική, τότε και η ολική κινητική ενέργεια πριν και μέσα στην κρούση θα είναι ίδια. Αν οι ταχύτητες των m_1, m_2 μέσα στην κρούση είναι $\vec{u}'_1, \vec{u}'_2$ τότε αν $|\vec{u}'_1| = |u'_1|$ και $|\vec{u}'_2| = |u'_2|$ και $\vec{u}'_1, \vec{u}'_2$ αντίρροπες, τότε πληρού-νται και οι δύο πιο πάνω συνθήκες, άρα αυτη

θα είναι η τελική κατάσταση.

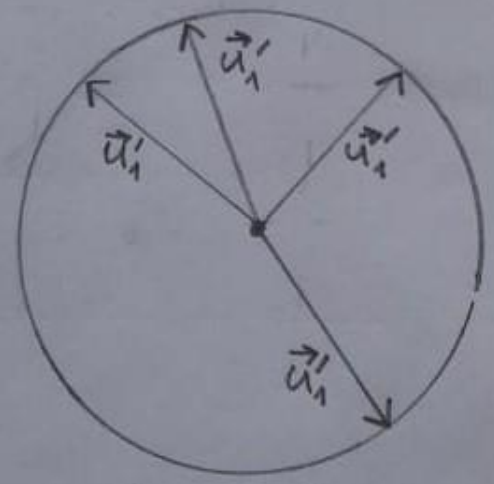
Αρα οπφρασηρση στο G

θα βλέπει την ταχύτητα u1' να έχει μέτρο

$\frac{m_2}{m_1+m_2} v_1$ και οποιαδήποτε γωνία φ. Αρα μπο-

ρούμε το διάνυσμα u1' να το τοποθετήσουμε σε

κύκλο ακτίνας $R = \frac{m_2}{m_1+m_2} v_1$

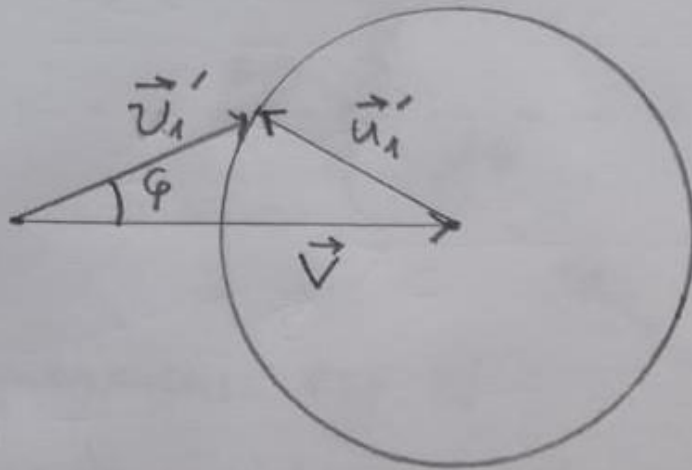

Με βάση την εξίσωση (Π1) του παραρτήματος, αν η ταχύτητα της μάζας m1 μετά την κρούση ως προς το σύστημα αναφοράς του ερχόμεριου είναι u1', πρέπει να ισχύει:

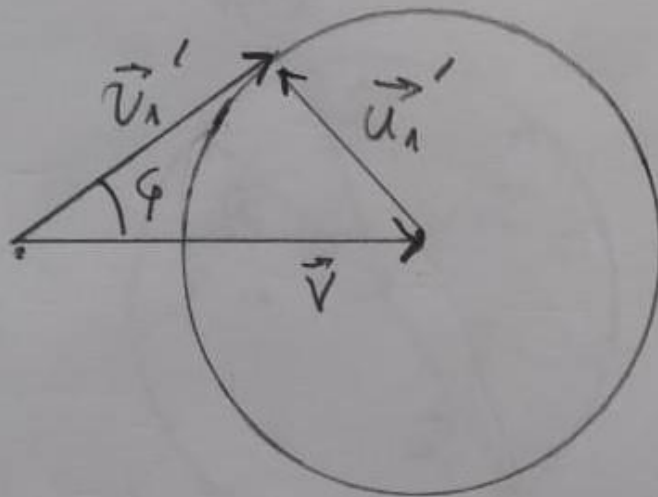
$$\vec{u}_1' = \vec{v}_1' - \vec{V}$$

$$\vec{v}'_1 = \vec{u}'_1 + \vec{v}$$

ή

Είναι προφανές ότι η γωνία ϕ μεταξύ των ταχυτήτων $\vec{v}$ και $\vec{v}'_1$ ή ισοδυναμικά μεταξύ των ταχυτήτων $\vec{v}_1, \vec{v}'_1$, γίνεται μέγιστη όταν η $\vec{v}'_1$ είναι εφαπτομένη στον κύκλο.

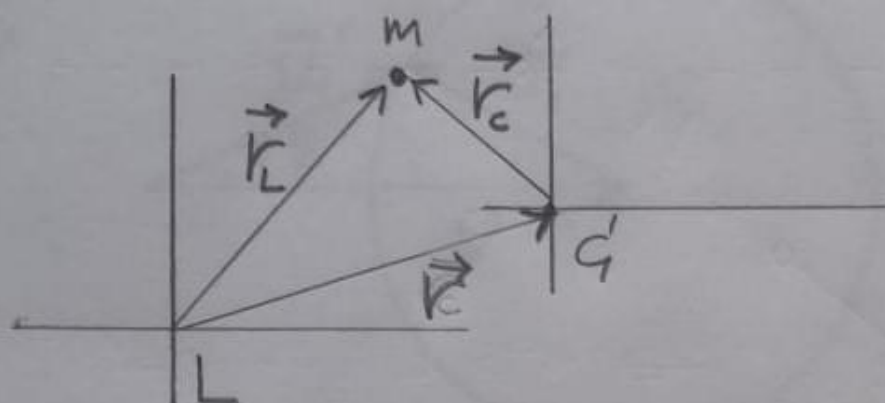
Τότε όπως το τρίγωνο είναι ορθογώνιο οπότε

$$m\mu\phi = \frac{|\vec{u}'_1|}{|\vec{v}|} = \frac{\frac{m_2}{m_1+m_2} v_1}{\frac{m_1}{m_1+m_2} v_1} \quad \text{ή} \quad \boxed{m\mu\phi = \frac{m_2}{m_1}}$$

Παράρτημα

(5)

Σύστημα αναφοράς κέντρου μάζας.

Έστω ένα σωματίδιο m του οποίου το διάνυσμα θέσης ως προς το σύστημα αναφοράς L είναι $\vec{r}_L$ ενώ ως προς ένα άλλο σύστημα αναφοράς G' , το διάνυσμα θέσης είναι $\vec{r}_C$.

Αν το διάνυσμα θέσης του παρατηρητή G' ως προς τον L είναι $\vec{r}$ τότε:

$$\vec{r}_C = \vec{r}_L - \vec{r} \Rightarrow \frac{d\vec{r}_C}{dt} = \frac{d\vec{r}_L}{dt} - \frac{d\vec{r}}{dt}$$

$$\vec{u} = \vec{v} - \vec{V} \quad (\Pi_1)$$